

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1514. usque ad annum 1520

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118464

§. 125. Bulla Leonis X. de abrogatione Sanctionis Pragmaticæ subrogata

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66414)

Sæcul. XVI.
A.E. 1516.

honestate, ætate, doctrina, probitate, prudentia, & vitæ exemplaritate ad illud aptus & idoneus reperiatur, & hic quicumque postea prædicaturus accesserit, de hujusmodi examine, & idoneitate sua per literas authenticas seu alias sui examinatoris locorum Ordinariis fidem legitime faciat. Mandantes insuper omnibus, qui hoc munus in futurum sustinebunt, ut Evangelicam veritatem, & sanctam Scripturam juxta interpretationem S. Patrum, & Doctorum, quos Ecclesia, vel usus diuturnus approbavit, prædicent, & explanent, nec quicquam dissonum adjiciant, sed semper insistant, quæ ab ipsius sacrae Scripturae verbis sane intellectis non discordant; ac denique Evangelium ex divinae vocis præcepto omni creaturae cum vitiorum detestatione, & virtutum commendatione declarent, & pacem ac dilectionem mutuam ubique foventes non scindant vestem inconsutilem Christi. Denique Constitutionem Clementis Papæ V. quæ incipit: Religiosi, quam tenore præsentium approbamus, inviolabiliter ab eis observari præcipimus. Hæc Constitutio ab omnibus unanimi voce comprobata est.

§. CXXV.

Bulla Leonis X. de abrogatione Sanctionis Pragmaticæ.

Collect. Conc.
Lab. t. 14. p.
309. & seq.

Perlecto hoc Decreto recitabantur concordata Bononiæ inter Papam & Gallia-

liarum Regem inita, unacum Bullis, quibus ea approbantur, & Sanctio Pragmatica aboletur. Postremæ hujus Constitutionis summam percipiamus.

Sæcul. XVI.
A. C. 1516.

Pastor æternus gregem suum usque ad consummationem sæculi nunquam deserturus, ita, Apostolo teste, obedientiam dilexit, ut pro expiando primi Parentis inobedienciæ peccato seipsum humiliaverit, factus obediens usque ad mortem: migraturus vero ex hoc mundo ad Patrem, in soliditate Petræ Petrum, ejusque Successores Vicarios suos instituit, quibus ita obedire necesse est, ut qui non obedierit, morte moriatur. Postmodum Papa nonnullis S. Augustini & Gregorii testimoniis de necessitate obediendi allatis prosequitur: Itaque nos eodem Petro docente, solliciti esse debemus, ut quæ a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, præsertim in sacris Conciliis pro obedienciæ hujusmodi, auctoritatis, libertatisque Ecclesiasticæ, & Sedis Apostolicæ defensione ex legitimis causis inchoata sunt, ad optatum finem perducantur: simplicium quoque animæ, quarum etiam Deo rationem reddituri sumus, a dolis, & laqueis tenebrarum Principis liberentur. Sane felicitis recordationis Julius Papa II. Prædecessor noster post indictum ex legitimis causis, de S. R. Ecclesiæ Cardinalium fratrum nostrorum, de quorum numero tunc eramus, consilio &

Sæcul. XVI. *assensu, Sacrum Lateranense Concilium,*
A. C. 1516. *provide considerans cum eodem sacro Conci-*
lio Bituricensi Regni Franciæ corruptelam,
quam illi Pragmaticam Sanctionem vocant,
cum maximo animarum periculo, & scan-
dalo, ac dignitatis Sedis Apostolicæ detri-
mento, & vilipendio, retroactis temporibus
viguisse, & adhuc vigere, EODEM AP-
PROBANTE CONCILIO, *discutien-*
dum certis tunc nominatis Cardinalibus &
Prælati certæ Congregationis commisit. Et
quamquam sanctio præfata ex multis nulli-
tati notorie subjaceret, schismaque manife-
stum foveret, & contineret, & propterea
citatione aliqua minime præcedente, per se
irrita, nulla & invalida declarari potuisset;
ex abundantiam tamen cautela idem Julius Præ-
decessor noster Gallicos Prælatos, Capitula
Ecclesiarum, & Monasteriorum, Parlamen-
ta, & Laicos illis faventes, & dicta San-
ctione utentes, per edictum publicum monuit,
& citavit, ut causas dicerent, quare San-
ctio præfata nulla declarari non deberet.
Cum vero diversis impedimentis causantibus,
& eodem Julio rebus humanis erepto citatio
exequi, ac negotium abrogationis hujusmodi
plene discuti non potuisset, & etiam per
Gallos citatos diversa impedimenta allega-
rentur, quare in termino præfixo comparere
non potuissent, ut omnis justæ excusationis
& quærelæ occasio eis auferretur, termi-
num citationis & monitionis eodem sacro
appro-

approbante Concilio ad alium in diversis Sessio-
 nibus prorogavimus.

Sæcul. XVI.
 A.C. 1516.

Cum autem sublatis jam omnibus impedi-
 mentis coram nobis & Concilio non compa-
 ruerint, ita ut executioni ultra locus non
 sit, possintque merito contumaces reputari,
 prout eos exigente jure reputamus: nos mature
 attendentes Pragmaticam Sanctionem vel po-
 tius corruptelam schismatis tempore a non
 habentibus potestatem, editam, reliquæ Chri-
 stianæ Reipublicæ, Ecclesiæque sanctæ Dei
 nullatenus conformem, & a Ludovico XI.
 Francorum Rege Christianissimo revocatam,
 cassatam, atque abolitam, auctoritatem, li-
 bertatem, ac dignitatem sacræ Sedis violare
 ac diminuere; de Romanæ Ecclesiæ Cardi-
 nalium, Virorumque doctorum consiliis,
 eandem Sanctionem cassamus, annullamus,
 & damnamus. Et sicut piæ memoriæ Leo I.
 Prædecessor noster, cujus in hoc vestigia imi-
 tamur, ea quæ in secunda Ephesina Synodo
 temere contra justitiam, & Catholicam fidem
 gesta fuerunt, postmodum in Chalcedonensi
 Concilio pro dictæ fidei firmitate mandavit
 revocari: ita & nos tam nefariæ sanctio-
 nis & contentorum in ea revocatione retra-
 hi, & desistere, salva conscientia, ac nostro,
 & ipsius Ecclesiæ honore non posse aut de-
 bere censemus. Nec illud nos movere debet,
 quod Sanctio ipsa, & in ea contenta in Ba-
 sileensi Concilio edita, & a Bituricensi con-
 grega-

Sæcul. XVI A.C. 1516. *gregatione acceptata fuerint, cum ea omnia post translationem ejusdem Basileensis Concilii per Eugenium quartum Papam factam a Basileensi conciliabulo seu potius conventicula, nullum robur habere potuerint: cum etiam solum Romanum Pontificem tanquam auctoritatem super omnia Concilia habentem, tam Conciliorum indicendorum, transferendorum, & dissolvendorum plenum jus & potestatem habere, nedum ex S. Scripturæ testimonio, dictis sanctorum Patrum, ac aliorum Romanorum Pontificum, sacrorumque Canonum decretis, sed propria eorundem Conciliorum confessione manifeste constet. Nicæna enim Synodus statuit: Non debere absque Romani Pontificis auctoritate Concilia celebrari; neque nos latet, Leonem I. Ephesinam II. Synodum ad Chalcedonem transtulisse: Martinum V. Præsentibus suis in Concilio Senensi potestatem transferendi Concilium nulla consensus ipsius Concilii mentione habita dedisse &c. Quam laudabilem consuetudinem, si Bituricenses, & Basileenses secuti fuissent, hujusmodi molestia procul dubio careremus.*

Ægre admodum summus Pontifex ejusmodi testimonia collegit, imo nec id quidem sibi curæ fuerat, cum unice prævalere, ac fucum facere quæreret (*).

Cupien-

(*). *Ejusmodi conviciandi libertatem, Benevo-*

Cupientes igitur, pergit Papa, hujus-Sæcul. XVI.
 modi negotium ad debitum finem perducere, ex A.C. 1516.
 certa nostra scientia; & de Apostolicæ Po-
 testate

nevolus Lector, Continuatori indulgeat, indigna hæc verba inmodicus extorsit dolor, quo vanam suam gloriam de auctoritate Concilii supra Papam uno impetu eversam ingemuit, suamque Synagogam cum ferali nœnia sepelire coactus est. Lethale prorsus vulnus eidem inflictum, dum Synodus Oecumenica legitime inchoata, continuata, & absoluta, & summo Pontifici conjuncta statuit, decernit, & definit, decretum de superioritate Synodi supra Papam a Basileensi Conciliabulo, seu potius conventiculo, quod post translationem Concilium amplius appellari non meretur, editum fuisse: Papam liberam & plenam habere facultatem Concilia indicendi, transferendi, & dissolvendi: denique Pragmaticam Sanctionem, & Bituricensia statuta corruptelam esse. Vel enim hæc impie, inique & contra fas acta fuerunt, vel juste, ac pro meritis causæ? Si hoc, igitur tota ruit Continuatoris causæ, si alterum, ergo Oecumenicum Concilium universam Ecclesiam representans, ab universa Ecclesia quantum ad omnia receptum in re tam gravi contra antiquos Ecclesiæ Canones errare potest; nisi forte Continuator credidit, Synodum tunc solum infallibilem esse, quando suæ causæ favet, & summis Pontificibus adversatur. Vid. Lib. 125. §. 62.

Sæcul. XVI
A.C. 1516. testatis plenitudine, eodem sacro approbante
 Concilio præfatam Pragmaticam Sanctionem ceu corruptelam nullius roboris fuisse, & esse decernimus, & declaramus, omniaque & singula decreta, statuta, siue ordinationes in eadem quomodolibet contentas, ac ab aliis prius editas, necnon consuetudines, silum, usum, seu potius abusum, ex ea in hanc usque diem quomodolibet emanatos seu observatos annullamus. Necnon ad abundantiore cautelam eandem Bituricensem Sanctionem siue corruptelam, ejusque approbationem tacitam vel expressam, & in ea contenta quæcunque revocamus, cassamus, & damnamus. Et cum de necessitate salutis existat omnes Christi fideles Romano Pontifici subesse, prout divinæ Scripturæ & sanctorum Patrum testimonio edocemur, ac Constitutione Bonifacii Papæ VIII. quæ incipit: Unam sanctam &c. declaratur, Constitutionem ipsam, sacro præsentem Concilio approbante, innovamus, & approbamus, siue tamen præjudicio declarationis Clementis Papæ V. quæ incipit: Meruit &c. inhibentes in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub pœnis, & censuris infra dicendis, omnibus & singulis Christi fidelibus, tam laicis, quam Clericis sæcularibus, & quorumvis Ordinum etiam Mendicantium regularibus, cujuscunque conditionis existant, etiam sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & quavis alia digni-

dignitate fulgentibus, omnibusque aliis Capitulis & Conventibus, Abbatibus, & Prioribus, Ducibus, Principibus, Comitibus, Baronibus, Parlamentis, Officialibus, Judicibus, Advocatis, & Notariis in Regno Franciæ, & Delphinatu existentibus, ne de cetero prædicta Pragmatica Sanctione quomodolibet ex quavis causa sub quovis quæsito colore, directe vel indirecte uti, vel eam allegare, vel secundum illam judicare præsumant. Nec præfatam Sanctionem ulterius in domibus suis, aut aliis locis publicis & privatis teneant, quinimo illam ex Archivis infra sex menses deleant sub majoris excommunicationis lætæ sententiæ, necnon Ecclesiasticas Personas omnium dignitatum, aut beneficiorum privationis, & inhabilitatis pœna ad illa in posterum obtinenda: quo vero ad sæculares præfatæ excommunicationis, necnon amissionis quorumcunque feudorum tam a Romana quam alia Ecclesia obtentorum ex quavis causa, & inhabilitatis ad omnes actus legitimos quomodolibet faciendos, infamesque, ac criminis læsæ Majestatis in jure expressis pœnis, eo ipso, & absque ulteriore declaratione.

Hæc Bulla ex pleno Synodi consensu perlecta ab omnibus communi calculo approbata fuit, excepto solo Episcopo Terdonensi in Longobardia, qui unicus oblectari audebat. Hic erga pretiosas has-

ce

Sæcul. XVI.

A C 1516.

Sæcul. XVI. ce avitæ disciplinæ reliquias ceteris om-
 A. C. 1516. nibus ardentiori studio animatus, atque,
 ut verosimile est, nec humanis falsæ sub-
 missionis rationibus ductus palam asser-
 bat. „ Reverentia Basileensi Synodo nec
 „ non Bituricensi coetui debita vos con-
 „ tinere debuisset, ne tanti momenti ne-
 „ gotium novaretur. Ego haud ratum
 „ habere valeo, ut ea, quæ utriusque
 „ Concilii auctoritate stabilita sunt, re-
 „ vocentur. „ Hic Episcopus etiam
 Bituricensem conventum ob prudentissi-
 ma ejus decreta veri Concilii hono-
 re dignabatur; nihilominus parvi
 pendebatur illius repugnantia; Papa
 enim Lateranensis sui Concilii auctori-
 tatem, auctoritati Basileensis, & Bituri-
 censis Synodi opposuit, & quamvis im-
 mensum illud, quod inter utrumque
 Concilium intercedit, discrimen, nullo
 negotio dignosci potuerit, nihilominus
 Galliarum Reges manus præbebant au-
 xiliatrices ad cudendum enses, cujus
 aciem temporis progressu experiebantur.
 (*)

§. CXXVI.

(*) Optandum foret, ut Continuator eor-
 um, quæ de hoc Episcopo verbosa Rhetorice
 refert, vel unicum saltem Auctorem velut te-
 stem allegasset, Acta Concilii apud Harduinum
 duntaxat recensent; hanc Bullam omnibus sim-
 plici-